

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

18. únor 2020 Index: MDE 01/1357/2020

EGYPT

Egyptská arabská republika

Hlava státu: **Abdel Fattah al-Sisi**

Vedoucí vlády: **Moustafa Madbouly**

Úřady se uchýlily k řadě represivních opatření proti protestujícím a těm, považovaným za disidenty, včetně vynuceného zmizení, hromadných zatčení, mučení a jiného špatného zacházení, použití nadměrné síly a přísných probačních opatření, zejména po protestech proti prezidentovi dne 20. září. Bezpečnostní síly svévolně zatkly a zadržely nejméně 20 novinářů pouze za pokojné vyjádření svých názorů. Úřady nadále přísně omezovaly svobodu sdružování organizací lidských práv a politických stran. Změny ústavy rozšířily roli vojenských soudů při stíhání civilistů a oslabily nezávislost soudnictví. V návaznosti na protesty ze dne 20. září Nejvyšší státní bezpečnostní úřad (SSSP) nařídil zadržení tisíců těch čekajících na vyšetřování v souvislosti s nejasně formulovanými obviněními spojenými s „terorismem“. Rozsáhlé používání výjimečných soudů vedlo k hrubě nespravedlivým soudním řízením av některých případech k rozsudkům smrti. Popravy pokračovaly. Mučení se nadále hojně vyskytovalo na oficiálních i neoficiálních místech zadržení. Podmínky zadržení zůstaly zoufalé, což vybízelo k masovým hladovkám. Ženy nadále čelily diskriminaci podle práva i praxi. Úřady nedokázaly chránit ženy před vysokou mírou sexuálního a genderového násilí. Lesbické, homosexuální, bisexuální, transsexuální a intersexuální osoby (LGBTI) ve vazbě byly násilně podrobeny invazivním testům na stanovení análu a pohlaví. Desítky pracovníků a odborářů byly svévolně zatčeny a stíhány za uplatnění svého práva na stávkou a protest. Úřady omezovaly právo křesťanů na bohoslužby tím, že zavřely nejméně 25 kostelů a nedaly souhlas k výstavbě nebo opravě tisíců dalších. Uprchlíci, žadatelé o azyl a migranti byli svévolně zatčeni a zadrženi za neregulérní vstoupení nebo opuštění Egypta..

POZADÍ

V dubnu, parlament schválil ústavní dodatky, k prodloužení prezidentského období ze čtyř na šest let, což by prezidentu Abdel Fattahovi al-Sisi umožnilo zůstat u moci až do roku 2030, pokud vyhraje další volby. Změny schválilo referendum. Úřady každé tři měsíce prodlužovaly výjimečný stav platný od dubna 2017, obcházejíc tak ústavní šestiměsíční limit.

Vláda ukončila dotace na palivo v červenci. Oficiální statistický průzkum dospěl k závěru, že 32,5% Egyptanů žilo pod hranicí chudoby, což je od roku 2015 nárůst o téměř 5%.

V září, bývalý vojenský dodavatel Mohammed Ali, vydal videa obviňující prezidenta a armádu z korupce a vyzval k protestům. V reakci na to, dne 20. září stovky lidí protestovaly v egyptském hlavním městě, Káhiře, v jeho druhém městě Alexandrii a dalších městech .

Útoky ozbrojených skupin na Sinaji sporadicky pokračovaly, nicméně v menší míře, než v předchozích letech. V dubnu při sebevražděném bombovém útoku zahynulo sedm lidí a 26 jich bylo zraněno na trhu ve městě Sheikh Zuweid.

Dne 13. listopadu se u Rady OSN pro lidská práva konal egyptský třetí Univerzální periodický přehled, s 373 doporučeními podanými jeho členy.

Egypt zůstal členem koalice vedené Saúdskou Arábií a Spojenými arabskými emiráty (SAE) v ozbrojeném konfliktu v Jemenu. Egypt zůstal členem koalice ukládající ekonomické a politické sankce na Katar, spolu s Bahrajnem, Saúdskou Arábií a SAE.

SVOBODA POKOJNÉHO SHROMAŽĎOVÁNÍ

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

Úřady reagovaly na pokojné protesty v březnu, září a říjnu protiprávním použitím síly, hromadným svévolným zatýkáním, disproporčním uzavíráním silnic a cenzurou.

V březnu, po spontánním protestu, který vypukl po vykojení vlaku, při kterém v centru Káhiry zemřelo nejméně 27 lidí, byla zatčena spousta protestujících a kolemjdoucích. Mnoho z nich zůstalo ještě na konci roku ve vazbě.

V reakci na protesty dne 20. září úřady použily nadměrnou sílu, zablokovaly silnice, uzavřely stanice metra v centru Káhiry a zatkly nejméně 4 000 lidí; byla to největší vlna hromadného zatýkání poté, co se k moci dostal prezident Abdel Fattah al-Sisi. Úřady provedly rozsáhlé zatýkání stovek pokojných protestujících, včetně dětí, jakož i cílenější svévolná zatčení právníků v oblasti lidských práv, novinářů, politických aktivistů a politiků. Nejméně 3 715 zatčených bylo zadrženo do doby zahájení vyšetřování v souvislosti s obviněními ve vztahu k „terorismem“ – největší trestní vyšetřování ve vztahu k jedinému protestu v historii Egypta. Policie náhodně zastavovala jednotlivce v Káhiře a Alexandrii a nařizovala jim, aby odevzdali své telefony nebo jí ukázali své účty sociálních médií a v některých případech byli zatčeni.

SVOBODA PROJEVU

Bezpečnostní síly svévolně zatkly a zadržely nejméně 20 novinářů pouze za pokojné vyjádření jejich názorů.

Mezi nimi byl novinář Sayed Abdallah a novinář Mohammed Ibrahim, zakladatel známého blogu „Oxygen Egypt“, který byl od září svévolně zadržován za zveřejňování videí a zpráv o protestech proti prezidentovi.

Dne 23. listopadu bezpečnostní úředníci svévolně zatkli Shadyho Zalata, editora nezávislé mediální platformy Mada Masr, a drželi ho téměř dva dny. Další den bezpečnostní síly zaútočily na kancelář Mada Masrové a krátce zadržovaly 16 zaměstnanců. Dne 26. listopadu byli novináři Solafa Magdy, Hossam El-Sayed a Mohamed Salah zatčeni a následně zadrženi až do vyšetřování obvinění "souvisejících s terorismem".

Úřady přidaly webové stránky rozhlasových hlasatelů BBC a Alhurra k seznamu 513 webových stránek, které jsou již v Egyptě blokovány, včetně organizací zpravodajských a lidských práv.

SVOBODA SDRUŽOVÁNÍ

Úřady nadále přísně omezovaly svobodu sdružování organizací lidských práv a politických stran.

Politické strany čelily svévolným omezením své práce, jako je organizování veřejných akcí a zvyšování zatýkání svých členů. Přední političtí činitelé, včetně Zyad el-Elaimy, Hishama Fouada a Hossama Moanise, byli zatčeni, aby jim bylo zabráněno v zakládání koalice, která by popřela/ zpochybnila parlamentní volby 2020. V září a říjnu policie zatkla několik členů z pěti politických stran, včetně Khaleda Dawúda, bývalého generálního tajemníka strany Dostour, poté, co strany vyzvaly úřady, aby respektovaly právo shromáždění.

V srpnu prezident ratifikoval nový zákon o nevládních organizacích, který zachoval nejvíce drakonická ustanovení zákona z roku 2017 která nahradil, včetně poskytnutí široké pravomoci orgánům k rozpuštění nezávislých skupin pro lidská práva a kriminalizování legitimních činností nevládních organizací.⁴

OBRÁNCI LIDSKÝCH PRÁV

Politicky motivované trestní vyšetřování činností a financování zaměstnanců organizací pro lidská práva známých jako případ 173 zůstalo aktivní. Minimálně 31 zaměstnancům organizací občanské společnosti bylo i nadále zakázáno cestovat do zahraničí.

Po protestech z 20. září se obránci lidských práv stále více zaměřovali na zatýkání, mučení a jiné špatné zacházení, prodloužené zadržování a vyšetřování trestných činů.

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

¹ Amnesty International, *Egypt: Největší vlna hromadného zatýkání od doby, kdy se k moci dostal prezident Abdel Fattah al-Sisi* ().

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/10/egypt-largest-wave-of-mass-arrests-since-president-abdel-fattah-al-sisi-came-to-power/>

¹ Amnesty International, *Egypt: Tři novináři svévolně zadrženi – Solafa Magdy, Hossam el-Sayed a Mohamed Salah* (Index: MDE 12/1602/2019).

<https://www.amnesty.org/en/documents/mde12/1602/2019/en/>

¹ Amnesty International, *Egypt: Tři politici svévolně zadrženi – Ziad el-Elaimy, Hossam Moanis a Hisham Fouad* (Index: MDE 12/0839/2019).

<https://www.amnesty.org/en/documents/mde12/0839/2019/en/>

¹ Amnesty International, *Egypt: Změny represivního zákona o nevládních organizacích o něco více než jen „kosmetické“ změny* (Tisková zpráva, 16. července 2019). <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/07/egypt-amendments-to-repressive-ngo-law-little-more-than-token-cosmetic-changes/>

22. září bezpečnostní síly zatkl Mahienour el-Masry, obrádkyni lidských práv a právníčku, když opustila budovu SSSP v Greater Cairo, poté, co tam zastupovala zadržovaného právníka lidských práv. Následující týden byl Mohamed el-Baqer, právník a ředitel Centra pro práva a svobody Adalah, zatčen a špatně se s ním zacházelo poté, co zastupoval zadržovaného aktivistu. O několik dní později policie v civilu unesla Esrau Abdelfattahu, obrádkyni lidských práv a novinářku, a poté ji mučili na nezveřejněném místě. Všichni tři obrádky lidských práv zůstávali ještě na konci roku 2019 v předsoudní vazbě v souvislosti s nepodloženými obviněními spojenými s „terorismem“.

NESPRAVEDLIVÉ PROCESY

V dubnu, ústavní doplňky rozšířily roli vojenských soudů při stíhání civilistů. Rovněž podlomily nezávislost soudnictví tím, že poskytly prezidentovi více pravomocí k jmenování Vedoucích soudních orgánů, a zakotvili beztrestnost členů ozbrojených sil.

V návaznosti na protesty ze dne 20. září SSSP - zvláštní větev Veřejného stíhání odpovědná za vyšetřování hrozeb národní bezpečnosti - nařídila zadržení tisíců lidí, včetně nejméně 111 dětí, až do vyšetřování v souvislosti s neurčitou formulací obvinění z „terorismu“. Obvinění ani jejich právníci nesměli prověřit obvinění, která byla založena na zprávách Národní bezpečnostní agentury (NSA). Advokátům bylo často bráněno, aby přiměřeně zastupovali své klienty; někteří byli uneseni nebo zatčeni. Taková opatření vážně podemlela řádný proces. V nejméně pěti případech SSSP obešel soudní rozhodnutí o propuštění podezřelých vydáním nových příkazů k zadržení za podobná obvinění.

Extensivní používání výjimečných soudů, včetně teroristických okruhů, vojenských soudů a soudů státní bezpečnosti, vedlo k hrubě nespravedlivým soudním řízením. Ačkoli úřady snížily počet teroristických okruhů z devíti na čtyři, tyto usvědčily a odsoudily desítky obžalovaných v případech, které byly poznamenány obviněními z násilného zmizení a mučení, často bez řádného stanovení individuální trestní odpovědnosti. Soudy i nadále prodlužovaly zadržování podezřelých na příkaz SSSP, v některých případech na více než dvouletý limit stanovený zákonem. V říjnu, Trestní soud pro terorismus odsoudil šest obžalovaných na smrt, osm na doživotní vězení a 12, včetně dvou dětských pachatelů, na 10 let vězení. Obžalovaní byli přinuceni ke zmizení a řekli, že byli mučeni.

Soudy také uložily represivní probační opatření desítkám jednotlivců, včetně vězňů svědomí (politických vězňů), uvězněných po nespravedlivých soudních řízeních, aby je po jejich propuštění potrestali a bránili jim v provádění politických činností tím, že jim nařídili strávit až 12 hodin denně na policejních stanicích. Nejméně čtyři lidé, kteří byli dříve svévolně zadržováni, byli znovu zatčeni během vykonávání/ splňování jejich probačních požadavků, na policejních stanicích. Patřili mezi ně i bloger a aktivista Alaa Abd El-Fattah, který byl 29. září v káhirské policejní stanici znovu zatčen. SSSP nařídila jeho vazbu až do vyšetřování ve vztahu k obviněními souvisejícími s „terorismem“.

TREST SMRTI

Soudy, včetně vojenských a teroristických okruhů, vynesly rozsudky smrti proti mužům a ženám po nespravedlivých hromadných soudech. Nejvyšší vojenský odvolací soud a Kasační soud potvrdily rozsudky smrti a byly provedeny popravy.⁶ Například v únoru bylo popraveno 15 mužů odsouzených ve třech různých procesech souvisejících s vraždou úředníků. Jejich procesy byly poznamenány obviněními z násilného zmizení a mučení, jakož i použitím nucených přiznání.

VYNUCENÁ ZMIZENÍ

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

Stovky disidentů byly přinuceny ke zmizení až na 183 dní. Podle Egyptské komise pro práva a svobody bylo 2019 nuceně zmizelo nejméně 710 osob. Mezi nimi byl Ibrahim Ezz el-Din, výzkumný pracovník v oblasti práv na bydlení v Komisi, který byl zatčen 11. června. Znovu se objevil před budovou SSSP dne 26. listopadu. NSA tvrdila, že byl zatčen pouze den před jeho opětovným objevením. Ibrahim Ezz el-Din řekl, že ho bezpečnostní složky mučily. SSSP nezhájila vyšetřování jeho vynuceného zmizení nebo obvinění z mučení.)

MUČENÍ A DALŠÍ ŠPATNÉ ZACHÁZENÍ

Mučení se nadále hojně vyskytovalo v oficiálních a neoficiálních místech zadržení. Úřady stíhaly údajné pachatele mučení pouze ve vzácných případech.

⁵AMNESTY INTERNATIONAL, *Stálý výjimečný stav - zneužívání Nejvyšším státním bezpečnostním stíháním* (index: MDE 12/1399/2019).

⁶AMNESTY INTERNATIONAL, *Egypt: Poprava devíti mužů po nespravedlivém procesu a monumentální ostuda* (tisková zpráva, 20. února 2019).

Po svém znovu-zatčení 29. září byl blogger Alaa Abdel Fattah přemístěn do nechvalně známého vězení Tora s maximální ostrahou 2 na jih od Velké Káhiry, kde mu věznění důstojníci zavázali oči, svlékli mu jeho oblečení, opakovaně ho bili, kopali a slovně ho týrali.

V srpnu zemřel Hossam Hamad ve vězení al-Aqrab. Prokurátoři neprošetřili tvrzení o tom, že byl mučen.

Ve vztahu k minulým případům byly učiněny určité akce. V únoru soud v Sohagu odsoudil tři policisty na tři roky ve vězení za mučení a zabití zadrženého Mohameda Saleha, v roce 2016, jakož i lékaře na jeden rok ve vězení za krytí trestného činu. V říjnu orgány pro trestní stíhání obvinily 10 policistů z mučení a zabití pouličního prodávče Magdy Maken v policejní stanici Ameriya v Káhiře. V listopadu 2016 kasační soud potvrdil tříletý trest odnětí svobody proti šesti policistům za mučení vězněného v roce 2016. V prosinci trestní soud v Káhiře odsoudil devět policistů na tři roky vězení za mučení a zabití Husajna Farghalihho na Wayli nádraží v Káhiře v roce 2016.

PODMÍNKY V ZADRŽENÍ

Přeplněné a nehygienické cely, nedostatek ventilace, prodloužené samoty a odepření rodinných návštěv přispěly k nelidským podmínkám zadržování v celé zemi. Kritici považováni za vládní kritiky trpěli v delších samotkách s odepřením odpovídající lékařské péče, což se rovnalo mučení. Mezi nimi byla Aisha al-Shater, která byla uvězněna v samotce od doby, kdy byla v listopadu 2018 zatčena, a poté byla mučena bitím a elektrickými šoky, uvedly zdroje Amnesty International. Na konci roku byla kriticky nemocná. V červenci asi 130 vězňů ve vězení Al-Aqrab uspořádalo hladovou stávkou ohledně podmínek jejich zadržování, včetně odepírání rodinných návštěv po celá léta. Desítky zadržených zemřely na místech zadržování, někteří údajně v důsledku podmínek jejich zadržování.

V červnu bývalý prezident Mohamed Morsi zemřel během soudního výslechu, který následoval po letech držení v samovazbě a nedostatečné lékařské péči. Zvláštní zpravodaj OSN pro mimosoudní, souhrnné nebo svévolné popravu zjistil, že vězeňský režim v Egyptě mohl přímo vést k jeho smrti.

PRÁVA ŽEN

Ženy nadále čelily diskriminaci podle práva i v praxi.

Úřady nedokázaly zabránit, aby pachatelé násilí na ženách byli odpovídajícím způsobem vyšetřeni nebo potrestáni, takže toto násilí zůstalo rozšířeno. Úřady rovněž nadále porušovaly důvěrnost pozůstalých ve fázích podávání zpráv a soudních sporů. V některých případech policie přinutila pozůstalé, kteří hlásili násilí, aby zůstali přes noc na policejní stanici, nebo odmítli jejich stížnost zaregistrovat. Bylo hlášeno několik případů, kdy policie vyžadovala, aby ženy, které podaly stížnosti na sexuální násilí, podstoupily testy panenství. Ve vzácném případě vyšetřování sexuálního násilí policie zadržela tři muže podezřelé ze znásilnění 17leté ženy ve městě Farshout v jižním Egyptě.

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

PRÁVA LESBIČEK, GAYŮ, BISEXUÁLŮ, TRANSSEXUÁLŮ A INTERSEXUÁLŮ

Úřady nadále zatýkaly a stíhaly osoby LGBTI na základě jejich skutečné nebo vnímané sexuální orientace nebo genderové identity, často podrobujíc je vynuceným testům análního a sexuálního určení, což je praxe rovnající se mučení. V lednu soud odsoudil Mohamed al-Ghiety, televizního moderátora, který veřejně vyjádřil homofobní názory, na jeden rok odnětí svobody a pokutu za rozhovor s gayem v televizi; rozsudek sloužil k zastrasování lidí před veřejným diskutováním otázek LGBTI.

V únoru byla v souvislosti s protestem svévolně zadržena Malak al-Kashef, transgenderová žena a obhájkyně lidských práv. Byla uvězněna na čtyři měsíce ve vězení Mazra'at Tora pro muže a podrobena vynucenému análnímu vyšetření ve vládní nemocnici, kde také utrpěla jiné formy sexuálního napadení zdravotnickým personálem.¹⁰

¹ Amnesty International, *Egypt: Mučení aktivisty Alaa Abdel Fattah ilustruje použití extrémní brutality k rozdrčení disidentů o něco více než jen „kosmetické“ změny* (Tisková zpráva, 10 October 2019). <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/10/egypt-torture-of-activist-ala-a-abdel-fattah-illustrates-use-of-extreme-brutality-to-crush-dissent/>

¹ Amnesty International, *Egypt: Aisha el-Shater kriticky nemocný uprostřed mučení a odmítnutí lékařského ošetření ve vězení* (Tisková zpráva, 21 November 2019). <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/11/egypt-aisha-el-shater-critically-ill-amid-torture-and-denial-of-medical-treatment-in-prison/>

¹ Amnesty International, *Egypt: Heromadný hlad udeřil na vězení al-Aqrab prison kvůli odepření rodinných návštěv a zoufalým podmínkám* (Tisková zpráva, 31 July 2019). <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/07/egypt-mass-hunger-strike-at-al-aqrab-prison-over-denial-of-family-visits-and-dire-conditions/>

PRÁVA PRACOVNÍKŮ

V srpnu parlament změnil zákon o odborech roku 2017, který podřívá právo na stávkou a formování nezávislých odborů. Novely snížily minimální počet členů potřebných k vytvoření odborového svazu a odstranily trest odnětí svobody za porušení ustanovení zákona, včetně falsifikace zakládajících dokumentů. Ministerstvo pracovních sil a jeho přidružená ředitelství však nadále odmítaly formálně uznávat nové nezávislé odbory mařením nebo zpoždováním byrokratických postupů, čímž omezovaly práva pracovníků svobodně se organizovat, získat právní uznání pro své odbory, vykonávat své legitimní činnosti a volit své výkonné orgány.

Bezpečnostní síly svévolně zadržely nejméně 41 pracovníků a odborářů, z nichž někteří byli stíháni, pouze za uplatňování jejich práva na mírové stávky a protesty. V září policie zadržela šest pracovníků v investiční zóně Ismailie, kteří požadovali zvýšení platů a zlepšené benefity. V říjnu policie zadržela 17 zaměstnanců státem vlastněné společnosti Eastern Tobacco Company kvůli protestování za zvýšení platů, smluv na dobu určitou pro dočasné pracovníky a další zlepšení jejich podmínek.

SVOBODA NÁBOŽENSKÉHO VYZNÁNÍ A VÍRY

Úřady nadále omezovaly právo křesťanů na konání bohoslužeb, podle práva i v praxi. Právo křesťanů stavět a opravovat kostely zůstalo omezeno podle zákona z roku 2016, který vyžaduje schválení státními orgány, včetně bezpečnostními agenturami. Podle egyptské Iniciativy pro osobní práva, ze strany takových orgánů byla udělena úplná právní registrace méně než 200 církvím, z celkového počtu 5 540, které si podaly žádost, zatímco pouze 1 412 církví obdrželo prozatímní podmíněná schválení. Bezpečnostní síly uzavřely nejméně 25 církví z důvodu jejich nezákonného postavení nebo pod záminkou vyhýbat se sektářskému napětí. V dubnu bezpečnostní síly uzavřely kostel Naga al-Ghafir v Sohagu a zakázaly v něm kolektivní bohoslužby.

Dne 23. listopadu byl koptský křesťanský aktivista Ramy Kamel svévolně zatčen několik dnů před jeho účastí na zasedání Fóra OSN pro otázky menšin v Ženevě ve Švýcarsku. Byl zadržen kvůli obviněním uváděným do spojitosti s „terorismem“, že otevřeně promluvil o právech náboženských menšin v Egyptě a za jeho předchozí angažování se zvláštní zpravodajkou OSN o přiměřeném bydlení během její návštěvy v Egyptě v roce 2018.

MIGRANTI, UPRCHLÍCI A ŽADATELÉ O AZYL

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

Úřady nadále svévolně zatýkaly a zadržovaly migranty, uprchlíky a žadatele o azyl. V období od července do září bezpečnostní síly zadržely na policejní stanici v jižním městě Edfu nejméně 23 Syřanů, včetně 13 dětí, za iregulární překročení súdánsko-egyptské hranice; všichni zůstali zadrženi ještě na konci roku.

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

IRÁK

Irácká republika

Hlava státu: Barham Ahmed Salih

Vedoucí vlády: XX (v prosinci nahradil Adila Abdula Mahdiho)

Od října bezpečnostní složky, včetně frakcí Populárních Mobilizačních Jednotek (PMU), používaly nadměrnou sílu proti demonstrantům zapojeným do celonárodních demonstrací, zabíjením stovek a zraněním tisíců lidí; mnozí z těch zabitých byli zastřeleni živou municí nebo zasaženi dřívě neviditelnými kanystry slzného plynu. Aktivisté, jakož i právníci zastupující protestující, zdravotníci ošetřující zraněné osoby a novináři komentující protesty byli vystaveni zatýkání, nucenému zmizení a jiným formám zastrašování zpravodajskými a bezpečnostními silami. Úřady zablokovaly přístup k internetu, zřejmě proto, aby zabránily šíření snímků o zneužívání bezpečnostními silami. Přibližně 1,55 milionu lidí zůstalo interně vysídleno; mnozí čelili vážným omezením své svobody pohybu. Náhlé uzavření táborů v guberniích Anbar a Ninewa přinutilo mnoho rodin k sekundárnímu vysídlení. Tisíce mužů a chlapců zůstaly nezvěstní poté, co došlo k jejich nucenému zmizení iráckými bezpečnostními silami, včetně PMU, zatímco uprchly z území držených IS. Byly rozšířeny zprávy o mučení a jiném špatném zacházení se zadrženými zadržovanými centrálními iráckými a KRG silami, zejména těmi, podezřelými z přidružení k IS. Irácké soudy nadále vynášely rozsudky smrti, některé po nespravedlivých procesech. IS, zaměřující civilisty, provádějící bombové útoky ve městech a úkladné vraždy vůdců komunit.

POZADÍ

Navzdory ukončení vojenské kampaně za znovu převzetí oblastí od IS v prosinci 2017 centrální irácké KRG síly pokračovaly v hlášení menších vojenských operací, včetně leteckých úderů, ve kterých zacílily na buňky IS v těchto oblastech, zejména v guberniích Anbar, Diyala a Ninewa. Zatímco přes 4 miliony vysídlených Iráčanů se vrátilo do svých původních oblastí, tempo rekonstrukce v místech těžce zasažených konfliktem, jako jsou gubernie Anbar, Ninewa a Salah al-Din, bylo pomalé. Humanitární financování se nadále zmenšovalo; obyvatelé táborů pro interně vysídlené osoby hlásili zhoršení lékařských, vzdělávacích a jiných služeb.

Poté, co turecké vojenské operace v severovýchodní Sýrii začaly 9. října, uprchlo do kurdské oblasti Iráku přibližně 17 000 syrských uprchlíků. Samostatně turecké letecké údery pokračovaly na severu tohoto regionu a údajně se zaměřovaly na členy Kurdistánské dělnické strany (PKK).

Dne 1. října začaly celostátní protesty vyžadující lepší pracovní příležitosti a veřejné služby, jakož i konec korupci vlády. 24. října se v Iráku začaly ještě větší protesty, které požadovaly pád vlády. 1. prosince parlament přijal rezignaci předsedy vlády Adila Abdula Mahdiho. [Aktualizace]

SVOBODA PROJEVU A SHROMAŽDOVÁNÍ NADMĚRNÉ POUŽÍVÁNÍ SÍLY

Mezi říjnem a prosincem bezpečnostní síly používaly nadměrnou demonstraci proti demonstrantům, zabily stovky a zranily tisíce. [Update]

V období od 1. do 7. října zabily bezpečnostní síly desítky protestujících a zranily tisíce lidí, když rozptýlily protesty odpálením živé munice a rozmístěním slzných plynů a horkovodních děl.

V Bagdádu svědci uvedli, že očividný palebný odstřelovač přicházející zpoza bezpečnostních linií zabil protestující. Demonstranti také informovali, že ozbrojení muži na ně stříleli, pokoušející se přejet přes ně jejich vozidly a v městské čtvrti Za'faraniya je byli obklopeni je a poté na ně nepřetržitě bylo stříleno živou municí. Svědci také uvedli, že bezpečnostní síly pronásledovaly demonstranty, kteří se pokusili uprchnout, uvěznil je a poté je bili kovovými tyčemi a pažbami.

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍŽKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

Ve městech v několika jižních guberniích demonstranti zapálili vládní budovy a budovy spojené s politickými stranami a frakcemi PMU, které jsou součástí iráckých bezpečnostních sil od roku 2016. Nejméně 12 demonstrantů bylo zabito poté, co byli chyceni v jednom takovém požáru. Frakce PMU zabily řadu dalších demonstrantů přibližujících se k budovám PMU.

Vyšetření nařizené tehdejšími premiéry v souvislosti s událostmi ve dnech 1. až 7. října odhalilo, že v důsledku použití nadměrné síly, včetně palby živé munice, bylo zabito 149 protestujících a osm členů bezpečnostních sil. Více než 70% úmrtí bylo způsobeno výstřely na hlavu nebo hrudník. Šetření ukázalo, že vysoce postavení velitelé bezpečnostních sil nařídili použití nadměrné síly, ale ztratili kontrolu nad jejich silami. Řada těchto velitelů byla následně ze svých pozic odstraněna.

Po zahájení druhé vlny protestů 24. října se bezpečnostní síly opět setkaly s protestujícími s nadměrnou silou. 25. října v Bagdádu zahájily síly proti nepokojům dříve neviděných typů granátů slzného plynu do davů způsobem, který podle svědků měl zabít spíše než rozptýlit protestující. Granáty byly desetkrát těžší než běžné kanistry na slzný plyn a téměř okamžitě zabily kohokoli, koho zasáhly. Zdravotní dobrovolníci hlásili, že granáty byly vystřeleny přímo do davů pokojných protestujících, což způsobilo, že muži, ženy a děti omdlely nebo se zadusily.

28. října vypálily bezpečnostní síly živou municí a slzný plyn, aby rozptýlily davy převážně pokojných demonstrantů v jižním městě Karbala. Rovněž pronásledovali protestující, kteří pořádající pokojné sedění, a pokusili se projet vozidly přes demonstranty.

Bezpečnostní síly pokračovaly v používání násilí proti demonstrantům po celý listopad, zejména ve městech Bagdád, Basra, Najaf a Nasiriyah. [aktualizovat] Během noci 27. listopadu v Najafu bylo ohlášeno, že nejméně 12 protestujících bylo zabito při střetech s bezpečnostními silami poté, co demonstranti zaútočili a zapálili irácký konzulát ve městě. Následující noc různé bezpečnostní síly zaútočily na protestující v Nasirijahu, zabili nejméně 30 protestujících a zranili mnoho dalších.

SVÉVOLNÁ ZATÝKÁNÍ A ZASTRAŠOVÁNÍ

V souvislosti s protesty čelili aktivisté, jakož i právníci, zastupující protestující, zdravotníci ošetřující zraněné a novináři, komentující protesty, čelili kampani zastrasování zpravodajskými a bezpečnostními silami, včetně frakcí PMU, které systematicky cílily na kohokoli, kdo se vysloví proti chování bezpečnostních sil. V mnoha případech byli aktivistům před propuštěním z vazby bylo vyhrožováno, byli bití a donuceni podepsat slib, že přestanou protestovat. Aktivisté uvedli, že bezpečnostní složky je varovaly, že byly přidány do seznamu kompilovaného zpravodajskými službami.

V Bagdádu aktivisté hlásili, že muži v civilním oblečení, kteří se identifikovali jako místní zpravodajští agenti, navštívili jejich domovy a vyslýchali je o jejich činnosti během protestů. Aktivisté nikdy nebyli prezentováni se zatykačem nebo příkazem k prohlídce. Zranění demonstranti byli zatčeni z nemocnic v Bagdádu a Karbale, což vedlo mnoho dalších, kteří byli zraněni k tomu, vyhnout se vyhledání lékařské pomoci. Někteří lidé, kteří byli zatčeni v Karbale, uvedli, že během výslechů bezpečnostní síly byly zraňovány demonstranty, včetně dětí.

Řada osob z Bagdádu a Amary, včetně právníka, lékaře a jiného zdravotníka, byly obětí abdukce a násilného zmizení bezpečnostními silami v období mezi začátkem října a prosincem; několik dní nebo týdnů bylo několik z nich propuštěno. Kromě toho neznámí ozbrojení útočníci napadli úřady řady místních a regionálních mediálních výstupů v Bagdádu, které dokumentovaly protesty.

ZÁKAZY VYCHÁZENÍ A VYPNUTÍ INTERNETU

Úřady v říjnu a listopadu opakovaně uvalily zákaz vycházení a přerušovaně blokovaly přístup k internetu v celé zemi, vyjma Kurdistánské oblasti Iráku. Zatímco byl následně obnoven omezený přístup k internetu, přístup k platformám sociálních médií zůstal blokován. Mnozí se domnívali, že úřady znemožnily přístup k internetu během tvrdého zákroku, aby zabránily rozesílání fotografií a videí o zneužíváních bezpečnostními silami.

KURDISTÁNSKÁ OBLAST IRÁKU

26. ledna vypukly protesty poblíž turecké vojenské základny v oblasti Shiladze, gubernie Dohuk, poté, co byly hlášeny civilní oběti v důsledku tureckých leteckých úderů uskutečněných 24. ledna. Místní média a aktivisté hlásili, že řada protestujících zaútočila

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

na základnu a zahájila palbu a dva byli zabití. 27. ledna zatkla bezpečnostní agentura KRG Asayish desítky demonstrantů, aktivistů, novinářů a jednotlivců, třebaš kolemdoucích. Někteří byli propuštěni bez obvinění ve stejný den, zatímco jiní byli obviněni. Většina z nich byla propuštěna na kauci v následujících dnech a týdnech. Avšak jeden novinář a dva aktivisté, kteří byli podle jejich příbuzných byli zatčeni na cestě ke shromáždění ve městě Duhok na podporu protestů Shiladzů však zůstali "do konce roku zadrženi. [Aktualizace]

INTERNĚ VYSÍDLENÍ LIDÉ

Přibližně 1,55 milionu lidí zůstalo interně vysídleno v důsledku ozbrojeného konfliktu proti IS, většina v táborech a neformálních osadách v guberniích Anbar, Ninewa a Salah al-Din po sekundárním vysídlení.

Vysídlené rodiny nadále čelily překážkám v přístupu k dokumentaci o osobním stavu. To omezovalo jejich svobodu pohybu a přístup k zaměstnání a veřejným službám, včetně vzdělávání jejich dětí. Bezpečnostní důstojníci hrozili a v některých případech zatkli právníky, kteří se snažili pomáhat rodinám vnímaným jako přidružené k IS při získávání občanských dokumentů.

Vnitřně vysídlené osoby v táborech napříč Irákem se se nadále setkávaly vážnými omezeními své svobody pohybu při pokusech o opuštění táborů, dokonce i ze zdravotních důvodů. Úřady KRG nadále bránily vysídleným Arabům v návratu do svých domovských měst a vesnic na sporných územích kontrolovaných KRG. Mnoho mužů a chlapců bez doprovodu žijících v táborech v kurdském regionu v Iráku po propuštění z vazby KRG pro údajné přidružení k IS - buď bez obvinění nebo usvědčení - se nevrátili do svých domovských oblastí na územích kontrolovaných centrálním Irákem, kvůli tamějším rizikům zatčení a obtěžování bezpečnostními silami.

Irácké úřady náhle uzavřely tábory pro interně vysídlené osoby v guberniích Anbar a Ninewa a nutily postižené, aby se přestěhovali do blízkých konsolidovaných táborů nebo se vrátili do svých původních oblastí. Tím bylo porušeno jejich právo na dobrovolný, důstojný a bezpečný návrat. Mnoho lidí bylo vysídleno podruhé a pro humanitární agentury byli těžko dosažitelní a sledovatelní poté, co jim místní a bezpečnostní aktéři odmítli vstup do jejich oblastí původu a vnímali je jako přidružené k IS.

Humanitární agentury uvedly, že zvýšený počet vysídlených Iráčanů, kteří se vrátili do svých oblastí původu, žije ve špatných podmínkách. Některé rodiny, zejména ty, které jsou vnímány jako přidružené k IS, byly z jejich domovů vystěhovány ozbrojenými muži, včetně místních kmenových domobran, které poté zabavily nebo zničily majetek. Ženy z těchto rodin byly takovými aktéry sexuálně obtěžovány a zavražďovány.

VYNUCENÁ ZMIZENÍ

Vysídlení Iráčané, vnímání jako přidružení k IS, byli podrobena násilnému zmizení po zatčení centrálními iráckými bezpečnostními silami na kontrolních stanovištích, v táborech IDP a v oblastech původu, do nichž se vrátili. K mnoha zatčením došlo v oblastech dříve držaných IS nebo považovaných za pevnosti IS.

Osud tisíců mužů a chlapců, kteří byli zatčeni a poté násilně zmizeni ústředními iráckými bezpečnostními silami včetně PMU, zatímco uprchli z oblastí držaných IS mezi lety 2014 a 2018, zůstal neznámý. Jejich zmizení zanechalo mnoho domácností vedenými ženami; tyto ženy utrpěly stigma vnímané afilace s IS.

V září Irácká vysoká komise pro lidská práva vyzvala parlament, aby schválil návrh zákona, který byl poprvé představen v roce 2015, aby začlenil ustanovení Mezinárodní úmluvy o ochraně všech osob před násilným zmizením, které Irák ratifikoval v roce 2010, do vnitrostátní legislativy. Na konci roku to zůstalo nevyřízené.

MUČENÍ A JINÉ ŠPATNÉ ZACHÁZENÍ

Byly rozšířeny zprávy o mučení a jiném špatném zacházení se zadržovanými osobami držanými centrálními iráckými a KRG silami, zejména o osobách podezřelých z přidružení/ spojení s IS, které byly během výslechu přinuceny poskytnout „přiznání“. Soudy i nadále umožňovaly, aby důkazy vynucené mučením byly použity v soudních řízeních, zejména v těch IS podezřelých.

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

Irácká vysoká komise pro lidská práva informovala o zhoršujících se a přeplněných vězeňských podmínkách v Iráku v důsledku nárůstu počtu zadržených podezřelých ze spojení s IS.

TREST SMRTI

Tresty smrti byly vyneseny za činnost související s terorismem, zločiny související s drogami, vraždami a únosy.

Iráčtí a cizí státní příslušníci, kteří byli podezřelí z přidružení k IS, byli odsouzeni k smrti po povážlivě chybných soudních procesech, často bez přístupu k přiměřené obraně, a na základě mučení vynucených „přiznání“.

ZNEUŽÍVÁNÍ OZBROJENÝMI SKUPINAMI

IS pokračoval v cílení na civilisty při atentátech a bombových útocích. Ozbrojená skupina 20. září hlásila bombový útok ve městě Karbala, který zabil nejméně 12 civilistů a zranil dalších pět. IS zavraždila vůdce komunit v guberniích Diyaly a Ninewy ve zjevném pokusu odradit obyvatele od spolupráce s bezpečnostními silami a umožnit bojovníkům IS pohybovat se po celé oblasti bez překážek.

Těla exhumovaná z masového hrobu v sinjarské oblasti gubernie Ninewy, pod dohledem vyšetřovacího týmu OSN na podporu odpovědnosti za trestné činy spáchané Da'esh / ISIL (UNITAD), byly identifikovány jako ta Yazidi mužů a chlapců zabitých IS v srpnu 2014. Osud více než 3000 Yazidi žen a dívek unesených ozbrojenou skupinou zůstal neznámý.

V centrálních guberniích, údajně ze strany IS, bylo zapáleno přes 400 hektarů zemědělské půdy. Irácké úřady nařídily vyšetřování, ale žádné výsledky nebyly zveřejněny.

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

18 Únor 2020 Index: MDE 01/1357/2020

ÍRÁN

Islámská republika Íránu

Hlava státu: Sayed Ali Khamenei (nejvyšší vůdce)

Vedoucí vlády: Hassan Rouhani (prezident)

Úřady silně potlačovaly práva na svobodu projevu, sdružování a shromažďování. Bezpečnostní síly používaly letální sílu k rozdrčení protestů, zabíjení stovek a zadržení tisíců protestujících, mnohé svévolně. Úřady svévolně zadržely desítky obránců lidských práv a uložily některým z nich tresty odnětí svobody a bičování. Nový zákon umožnil Íránským ženám vdaným za muže cizí státní příslušností předat svým dětem íránské občanství, ale ženy nadále čelily hluboké diskriminaci a úřady zintenzívnily své tvrdé zásahy proti zastáncům práv žen bojujících proti zákonům nuceného zahalování. Etnické a náboženské menšiny čelily zakořeněné diskriminaci. Mučení a jiné špatné zacházení, včetně odpírání lékařské péče, zůstalo rozšířené a bylo systematické v případech souvisejících s národní bezpečností; bylo to páčáno bezrestně. Byly prováděny kruté, nelidské a ponižující soudní tresty. Spousta lidí byla popravena, někdy na veřejnosti; několik z nich bylo v době zločinu mladší 18 let. Docházelo k rozsáhlému porušování práv spravedlivého soudního procesu. Úřady páchaly nadále probíhající zločiny proti lidskosti použitím vynuceného zmizení, včetně systematického utajování osudu a pobytu několika tisíc politických disidentů, tajně popravených v 80. letech.

Pozadí

Náhlé povodně v březnu a dubnu zasáhly miliony lidí a podle státních úředníků zanechaly nejméně 77 lidí mrtvých a tisíce lidí bez domova. Úřady byly kritizovány za to, že nedokázaly vyčlenit dostatečné zdroje na úlevu a rekonstrukci.

Sankce uvalené USA nadále měly negativní dopad na ekonomiku Íránu, což mělo škodlivé důsledky pro užívání ekonomických, sociálních a kulturních práv.

Írán poskytoval vojenskou podporu vládním silám v ozbrojeném konfliktu v Sýrii.

Írán zůstal uzavřen nezávislým pozorovatelům lidských práv. Amnesty International a několik orgánů OSN pro lidská práva, včetně zvláštního zpravodaje OSN pro situaci v oblasti lidských práv v Íránu, jehož mandát v březnu obnovila Rada OSN pro lidská práva, nemohli tuto zemi navštívit.

Svoboda projevu, sdružování a shromažďování

Úřady silně potlačovaly práva na svobodu projevu, sdružování a shromažďování.

Bezpečnostní síly používaly zbytečné nebo nadměrné síly k rozeznání protestů a svévolně zadržovaly pokojné demonstranty.

V listopadu bezpečnostní síly rozdrtily celonárodní protesty a podle důvěryhodných zdrojů, bylo zabito nejméně 304 lidí, včetně dětí; mnoho z nich zemřelo na střelné rány na životně důležité orgány. Tisíce demonstrantů bylo zadrženo, mnoho svévolně. Někteří byli podrobeni násilnému zmizení a mučení a jinému špatnému zacházení, včetně úderů pěstí, kopání, bičování a bití. Úřady provedly během protestů téměř úplné vypnutí internetu, aby zabránily lidem ve sdílení obrazů a videí letální síly používané bezpečnostními silami.

Stovky dalších byly svévolně zadržovány v souvislosti s pokojným uplatňováním svých práv, někteří za podvodná obvinění národní bezpečností. Mnozí byli zastánci lidských práv, včetně právníků, aktivistů za pracovní práva, aktivistů v oblasti životního prostředí, aktivistů za práva menšin, aktivistek za práva žen, agitátorů proti trestu smrti a těch, kteří hledají pravdu, spravedlnost a odškodnění za masové mimosoudní popravy a nucená zmizení osmdesátých let. Několik rodinných příslušníků

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

obránců lidských práv bylo podrobena výslechu a jiným formám obtěžování. Mezi svévolně zadržovanými byli také mediální pracovníci a političtí disidenti.

Nezávislé skupiny občanské společnosti a lidských práv zůstaly zakázány. Pokračovala cenzura všech forem médií a úmyslné rušení /blokování zahraničních satelitních televizních kanálů.

Úřady útočily na soukromé strany smíšeného pohlaví, zatýkaly a stíhaly desítky mužů a žen za porušení „veřejné slušnosti“. Jejich věty zahrnovaly bičování.

Facebook, Telegram, Twitter a YouTube zůstaly blokovány. Úřady předvolaly k výslechu některé uživatele Instagramu s velkým sledováním, včetně modelů, hudebníků a tanečniců, a v některých případech je zadrželi a převzali jejich účty.

V dubnu generální prokurátor Íránu oznámil, že zveřejnění „falešných zpráv“ souvisejících s povodněmi je otázkou národní bezpečnosti. Následně kybernetická policie Íránu oznámila zatčení 24 uživatelů sociálních médií v provincii Khuzestan za „šíření zkreslených zpráv a pověstí“ a „narušování veřejného mínění“ v souvislosti s povodněmi.

Právníci v oblasti lidských práv

Úřady zakročily proti právníkům v oblasti lidských práv, stíhající některé z nich ve vztahu k jejich pokojné práci v oblasti lidských práv, včetně jejich obrany klientů, kteří čelí falešným obviněním národní bezpečností. V březnu byl Nasrin Sotoudeh odsouzen k 33 letům a šesti měsícům ve vězení a 148 ranám bičem. Je povinen odpykat 12 let tohoto trestu navíc k pěti letům ze samostatného případu. V červnu byl právník Amirsalar Davoudi odsouzen na 30 let vězení, z nichž bude odpykávat 15, a 111 ran bičem.

Pracovníci a aktivisté za pracovní práva

Po celý rok tisíce pracovníků organizovaly pokojné demonstrace a stávky na protest proti neplacení mezd a pracovních důchodů, špatným pracovním podmínkám a životní úrovni, privatizaci společností veřejného sektoru vedoucímu k nestandardním podmínkám zaměstnání, a dalším křivdám. Úřady zatkl mnoho pracovníků protestujících proti falešným obviněním národní bezpečností a odsoudily více než dva tucty k vězení a bičování.

V den Mezinárodních dělníků bezpečnostní síly použily nepotřebné síly k rozeznání pokojné demonstrace v Teheránu, bití a zatčení desítek pracovníků. Mezi ně patřil aktivista za práva na práci Atefeh Rangiz, jehož trest odnětí svobody 11 let a 6 měsíců za účast na protestu byl snížen odvoláním na pět let.

V září, uvěznění aktivisté za pracovní práva Sepideh Gholian a Esmail Bakhshi byli odsouzeni k 18 letům a 13 a půl rokům vězení a 74 ranám bičem v souvislosti s jejich účastí na pokojných protestech za nezaplacené mzdy ve společnosti cukrové třtiny Haft Tappeh v provincii Khuzestan a veřejným prohlášením, v němž uvedli, že byli mučeni ve vazbě. Státní televize vysílala jejich nucená „přiznání“ měsíce před jejich soudem. V prosinci byl trest Sepideh Gholiana zkrácen na pět let a Esmail Bakhshi na pět let a 74 ran bičem.

Vláda pokračovala v zákazu nezávislých odborů.

Environmentální aktivisté

Desítky ekologických aktivistů byly zatčeny. Osm ochránců přírody bylo odsouzeno na 4 až 10 let vězení v souvislosti s jejich ochrannými činnostmi, včetně provádění výzkumu ohrožené přírody Íránu. Byli odsouzeni za obvinění včetně „spolupráce s nepřátelskými státy proti Islámské republice“.

Mediální pracovníci

Řada novinářů byla stíhána a odsouzena k vězení a / nebo bičování v souvislosti s jejich prací

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

V červnu byl novinář Masoud Kazemi odsouzen na čtyři roky a šest měsíců ve vězení a na dvouletý zákaz práce v žurnalistice v souvislosti s články na sociálních médiích, v nichž obvinil vládní korupci.

V květnu byla zatčena novinářka Marzieh Amiri kryjící protest Mezinárodního dne pracujících. V srpnu za obvinění včetně „šíření propagandy proti systému“ byla odsouzena k 10 letům a šesti měsícům ve vězení a 148 ranám bičem, což bylo na základě odvolání sníženo na pět let odnětí svobody.

V říjnu Revoluční gardy oznámily, že zatkl Rouhollah Zama, editora AmadNews, populárního kanálu v aplikaci na zasílání zpráv, který úřady obvinily z podněcování protestů v prosinci 2017 a lednu 2018. Státní televize Íránu vysílala jeho „přiznání“ v propagandistickém videu několik dnů po jeho zatčení.

Politici disidenti

Úřady zadržely nejméně 16 osob, které v červenci podepsaly otevřené dopisy požadující právní a politické reformy; někteří byli obviněni z „urážky Nejvyššího vůdce“.

Politici disidenti Mehdi Karroubi, Mir Hossein Mousavi a Zahra Rahnavard zůstali v domácím vězení bez obvinění nebo soudu.

Práva žen

V květnu parlament schválil návrh zákona, kterým se mění občanský zákoník a který umožňuje Íránským ženám vdaným za muže s cizí státní příslušností předávat íránské občanství svým dětem. Nový zákon vstoupil v platnost poté, co jej v říjnu ratifikovala Rada opatrovníků. Přestože je dětem Íránských mužů automaticky udělena íránské národnost, nový zákon vyžaduje, aby ženy požádaly o občanství svých dětí a aby se jejich děti před udělením státního občanství podrobily bezpečnostní kontrole ministerstva zpravodajství.

Obecněji řečeno, ženy i nadále čelily zakořeněné diskriminaci v rodinném a trestním právu, včetně ve vztahu k manželství, rozvodu, zaměstnání, dědictví a politické funkci. Úřady nedokázaly kriminalizovat genderové násilí páchané na ženách a dívkách, včetně domácího násilí a předčasného a nuceného sňatku, které zůstalo rozšířené. Soudnictví zmírnilo účinnost dlouhodobého zákona zaměřeného na ochranu žen před násilím, který byl zrevidován a poslán ke kontrole vládnímu výboru pro účty.

Úřady zintenzívnily své tvrdé zásahy proti obhájčům práv žen, bojujících proti diskriminačním zákonům o nuceném závoji, odsuzujících některé k vězení a bičování za obvinění, včetně „podněcování a napomáhání korupci a prostituci“ podporováním „odhalení“. V červenci byli Yasaman Aryani a Monireh Arabshahi odsouzeni k 16 letům vězení a Mojgan Keshavarz k 23 a půl rokům vězení. Všichni tři musí odpykat 10 let. V srpnu byla Saba Kordafshari odsouzena na 24 let vězení, z nichž 15 let si musí odpykat. V září úřady zatkl tři rodinné příslušníky prominentní americké novinářky a aktivistky v Íránu, Masih Alinejad jako odplatu za její aktivismus proti nucenému závoji. V dubnu policie poslala textové zprávy řidičkám, které údajně si odstranily hidžáby během řízení, a vyzvala je, aby respektovaly oficiální varování, že jejich auta budou zabavena, pokud tak neučiní znovu.

Úřady nadále ukládaly diskriminační zákaz ženám vstupujícím na fotbalové stadiony pro domácí hry a zatýkaly ty, kdo se proti nim postavily, obviňujíc je z trestných činů. V říjnu povolili 3 500 žen sledovat kvalifikační zápas Světového poháru na národním stadionu. Poté následovala smrt Sahar Khodayari, která se upálila před budovou soudu, kde byla odsouzena z obvinění souvisejících s jejím pokusem vstoupit na stadion.

Diskriminace etnických menšin

Etnické menšiny, včetně Ahwazských Arabů, Ázerbájdžánských Turků, Baluchisů, Kurdů a Turkmenů, čelily zakořeněné diskriminaci omezující jejich přístup ke vzdělání, zaměstnání a přiměřenému bydlení. Hospodářské zanedbávání menšinami osídlených regionů zhoršovalo chudobu a marginalizaci. Perština zůstala jediným vyučovacím jazykem v primárním a sekundárním vzdělávání.

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

Příslušníci menšin, kteří se vyslovili proti porušování svých práv, byli podrobeni svévolnému zadržování, mučení a jinému špatnému zacházení, nespravedlivým procesům a uvěznění. Zpravodajské a bezpečnostní orgány mnohdy obvinily aktivisty práv menšin z podpory „separatistických proudů“ ohrožujících územní integritu Íránu.

Abbas Lesani, aktivista práv menšiny azerbájdžánských Turků byl v říjnu odsouzen k 15 letům vězení za obvinění včetně „šíření propagandy proti systému“ v souvislosti s jeho zastáním práv azerbájdžánských Turků. Musí si odpykat 10 let.

Bylo oznámeno, že desítky dobrovolníků z arabských humanitárních organizací Ahwazi poskytujících pomoc obětem povodní v Ahvazu byly svévolně zatčeny v souvislosti s jejich záchrannými snahami .

Úřady použily listopadové protesty k zacílení na etnické menšinové skupiny a svévolně zatkly desítky arabských obyvatel Ahwazi, azerbájdžánských Turků, Baluchis a Kurdů, včetně aktivistů za práva menšin.

Svoboda náboženského vyznání a víry

Svoboda náboženského vyznání a přesvědčení byla systematicky porušována zákonem a praxí. Úřady nadále lidem všech vyznání a veřejnosti bez kodexů vnucovaly chování zakořeněné v přísném výkladu šíitského islámu. Pouze šíitští muslimové měli povoleno zastávat klíčové politické pozice. Právo na změnu nebo zřeknutí se náboženské víry bylo nadále porušováno. Ti, kteří vyznávali ateismus, byli nadále vystaveni riziku svévolného zadržování, mučení a trestu smrti za „odpadnutí“.

Proti perzekuované Baha'i menšině pokračovaly rozsáhlé a systematické útoky, včetně svévolného zatýkání a uvěznění, násilného uzavření podniků, konfiskace majetku a zákazů zaměstnání ve veřejném sektoru. Desítkám studentů z Baha'i byl odepřen přístup na univerzity vyhnáním za pokojné praktikování jejich víry.

Další náboženské menšiny, které nebyly uznány podle ústavy, jako například Yaresan (Ahl-e Haq) a Erfan-e Halgheh, byli pronásledováni za praktikování své víry a čelily systematické diskriminaci.

Desítky příslušníků Gonabadi Dervishes zůstaly uvězněny za obvinění, včetně „shromažďování a koluzí na spáchání zločinů proti národní bezpečnosti“ v souvislosti s mírovým protestem, který byl násilně potlačen v roce 2018.

Desítky křesťanů, včetně konvertitů, byly za praktikování své víry vystaveny obtěžování, svévolnému zadržování a vězení. Pokračovaly nájezdy na domácí církve.

Mučení a jiné špatné zacházení

Mučení a jiné špatné zacházení, včetně dlouhodobého osamělého uvěznění, zůstalo rozšířené, zejména během výslechů, a bylo systematické v případech souvisejících s národní bezpečností. Úřady obecně nedokázaly vyšetřit obvinění z mučení a volat odpovědné osoby k odpovědnosti.

Mučení mohlo způsobit nebo přispět k smrti ve vazbě několika lidí. V září byla rodina Javada Khosravaniana informována, že zemřel ve vazbě po jeho zatčení několik dní předtím v Khorrambidu, hrabství provincie Fars. Před svým zatčením byl údajně v dobrém stavu. Šéf zemského soudního oddělení nařídil vyšetření jeho smrti. Byly zprávy, že několik lidí zemřelo ve vazbě po jejich zatčení během listopadových protestů.

Politickým vězňům byla úmyslně odepřena odpovídající lékařská péče, často jako trest. Obránce lidských práv Arash Sadeghi byl nadále mučen odmítáním léčby rakoviny. V novém trestním opatření úřady donutily politické vězně ve věznici Teherán v Evinu, aby platili za lékařskou péči získanou mimo věznici a přísně omezily práva na návštěvu rodinami.

Zadrženi a vězni v některých zadržovacích zařízeních trpěli v krutých a nelidských podmínkách zadržení, včetně přeplnění, omezené teplé vody, nedostatečného jídla, nedostatečných lůžek, špatného větrání a zamoření hmyzem.

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

Islámský trestní zákoník nadále stanovoval tělesné soudní tresty, které porušovaly zákaz mučení a jiného špatného zacházení, včetně bičování, osleповání a amputace. Mnoho jednotlivců bylo odsouzeno k bičování za krádež a napadení a za činy, které by podle mezinárodního práva v oblasti lidských práv neměly být kriminalizovány. Tyto činy zahrnovaly účast v pokojných protestech, účast v mimomanželských vztazích, účast na smíšených genderových večírcích a pití alkoholu. V červenci byl kurdský zpěvák Peyman Mirzazadeh podroben 100 ranám bičem po odsouzení za obvinění včetně „pití alkoholu“. V říjnu byla vězňova ruka amputována za krádež ve vězení v provincii Sári v provincii Mazandaran.

Trest smrti

Spousty lidí byly popraveny po nespravedlivých procesech, někteří na veřejnosti. Zahrnovaly několik jednotlivců, kteří byli v době zločinu mladší 18 let.

Trest smrti byl udržován za jednání chráněné podle mezinárodního práva v oblasti lidských práv, včetně některých konsensuálních sexuálních jednání stejného pohlaví a sexuálních mimomanželských vztahů, jakož i za vážně formulované trestné činy jako „urážení Proroka“, „nepřátelství proti Bohu“ a „šíření korupce na Zemi“.

Islámský trestní zákoník nadále umožňoval ukamenování jako způsob popravy.

Nespravedlivé soudní procesy

Došlo k rozsáhlému porušování práv na spravedlivý proces.

Nucená „přiznání“ nejméně tří obránců lidských práv získaných mučením a jiným špatným zacházením byla vysílána ve státní televizi a použita soudy k jejich odsouzení. V srpnu bývalý vězeň Mazyar Ebrahimi uvedl, že ministerstvo zpravodajských služeb ho v roce 2012 zatkl v souvislosti se zabitím pěti Íránských jaderných vědců v roce 2012 a opakovaně ho mučilo, aby získalo „přiznání“ vysílané ve státní televizi. Následně poslanec Mahmúd Sadeghi představil návrh zákona, který kriminalizuje natáčení a vysílání nucených přiznání, ale není pravděpodobné, že se stane zákonem. V listopadu vysílala státní média nucená „přiznání“ protestujících zatčených během celostátních protestů toho měsíce.

Obžalovaným, kteří byli souzeni před zvláštními soudy zabývajícími se finanční korupcí, bylo odepřeno právo odvolat se proti trestům odnětí svobody a bylo jim uděleno pouze 10 dní na odvolání proti rozsudkům smrti. V červenci soudnictví oznámilo, že od svého vzniku v polovině roku 2018 vydaly tyto soudy 978 rozsudků, včetně devíti rozsudků smrti a 161 bičování.

Úřady nadále odepíraly jednotlivcům, čelícím některým obviněním, včetně těch souvisejících s národní bezpečností, přístup k nezávislým právníkům ve fázi vyšetřování. Některým jednotlivcům byl odepřen přístup k jejich právníkovi i při soudním procesu.

Probíhající zločiny proti lidskosti

Úřady páchaly probíhající zločin proti lidskosti vynuceného zmizení systematickým utajováním osudu a místa pobytu několika tisíc politických disidentů, kteří byli násilně zmizeni během vlny masových mimosoudních exekucí v Íránu v období od července do září 1988. Nepetržité utrpení rodin obětí porušovalo absolutní zákaz mučení a jiného špatného zacházení.

Mnoho úředníků, kteří jsou podezřelí z účasti na násilných zmizeních a hromadných mimosoudních popravách z roku 1988, včetně jednotlivců spojených s „komisemi pro smrt“, nadále zastávalo mocenské pozice. Alireza Avaei zůstal Íránovým ministrem spravedlnosti; v březnu; Ebrahim Raisi byl jmenován do čela soudnictví; a v červenci Mostafa Pour Mohammadi, poradce nejvyššího soudce Íránu a bývalý ministr spravedlnosti, vyhrožoval jednotlivcům obhajujícím pravdu a odpovědnost stíháním za „terorismus“ a „tajnou dohodu“ s nepřáteli Íránu.

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

SAUDSKÁ ARÁBIE

Království Saudské Arábie

Hlava státu a vlády: **Salman bin Abdulaziz Al Saud**

Úřady eskalovaly potlačování práv na svobodu projevu, sdružování a shromažďování. Obtěžovaly, svévolně zadržovaly a stíhaly desítky vládních kritiků, obránců lidských práv, včetně aktivistek za práva žen, členů šíitské menšiny a rodinných příslušníků aktivistů. Šíitští aktivisté a náboženští duchovní zůstali v soudním procesu vedeném protiteroristickým soudem za vyjádření jejich nesouhlasu. Úřady rozsáhle používaly trest smrti a prováděly spousty poprav za řadu trestných činů, včetně drogových trestných činů. Někteří lidé, z nichž většina byli členové šíitské menšiny, byli popraveni po hrubě nespravedlivých procesech. Úřady zavedly zásadní reformy represivního mužského systému opatrovnictví, včetně umožnění ženám získat pasy, cestovat bez svolení mužského opatrovníka a stát se hlavami domácností; ženy však nadále čelily systematické diskriminaci v právu a praxi v jiných oblastech a zůstaly nedostatečně chráněny před sexuálním a jiným násilím. Úřady poskytly stovkám tisíců cizinců právo na práci a přístup ke vzdělání a zdravotní péči, ale zatklly a deportovaly stovky tisíc nelegálních migrujících pracovníků, kteří ve státní soudní vazbě byli vystaveni zneužívání, vykořisťování a mučení ze strany zaměstnavatelů. Diskriminace vůči šíitské menšině zůstala pevně zakotvená.

Pozadí

V prosinci Saudská Arábie převzala na sebe předsednictví skupiny G20, jejíž příští schůzka se má konat v jejím hlavním městě Rijádu v listopadu 2020. Před tímto, úřady oznámily několik reforem, včetně zavedení turistických víz pro občany 49 zemí.

Amnesty International měla nadále odepřen vstup do Saudské Arábie. V lednu tato organizace vyzvala úřady, aby jí a dalším nezávislým pozorovatelům byl umožněn přístup k zadrženým aktivistům, včetně obránců lidských práv, po výpovědích o mučení, špatném zacházení a sexuálním obtěžování nejméně 10 aktivistů. Amnesty International nedostala žádnou odpověď. Zvláštní zpravodaj OSN pro lidská práva migrantů a zvláštní zpravodaj pro situaci obránců lidských práv zaslali v roce 2019 Saudskoarabským orgánům žádost o návštěvu země. Nebyla dána žádná odpověď.

Saudská Arábie zůstala členem koalice, ukládající ekonomické a politické sankce vůči Kataru, spolu s Bahrajnem, Egyptem a Spojenými arabskými emiráty (SAE).

Saudská Arábie nadále spolu-vedla koalici v sousedním Jemenu, koalici, která je zapletená do válečných zločinů a dalších závažných porušení mezinárodního práva (viz vstup Jemenu). V září došlo k útoku dronů, za který se jemenští Huthisové přihlásili k zodpovědnosti za cílení zařízení státní ropné společnosti Aramco v Abqaiq, Východní Provincie a tím snížení produkce ropy Saudské Arábie na několik týdnů asi o polovinu.

Svoboda projevu, sdružování a shromažďování

Úřady eskalovaly potlačování práv na svobodu projevu, sdružování a shromažďování, včetně jejich tvrdého zákroku vůči online vyjadřování. Obtěžovali, svévolně zadržovali a stíhali vládní kritiky, obránce lidských práv, příslušníky šíitské menšiny a rodinné příslušníky aktivistů.

V dubnu úřady svévolně zatklly 14 jednotlivců za pokojnou podporu hnutí za práva žen a zastánců lidských práv. Mezi nimi byla Salah al-Haidar, dcera Aziza al-Yousefa, která byla postavena před soud za její práci v oblasti ženských práv; Abdullah al-Duhailan, novinář, spisovatel a obhájce palestinských práv; a Fahad Abalkhail, kteří podporovali kampaň Ženy k řízení. Do konce roku zůstali ve vazbě bez obvinění nebo soudu. V listopadu úřady svévolně zadržely na týden nejméně 10 mužů a žen, včetně podnikatelů, spisovatelů a intelektuálů. Všechny 10 jednotlivců bylo propuštěno bez obvinění. [Aktualizace]

Úřady pokračovaly v soudních řízeních jednotlivců před Specializovaným trestním soudem (SCC), soudem pro boj proti terorismu, ohledně obvinění vyplývajících z pokojného vyjádření názorů, v některých případech z kapitálových (smrtných) obvinění. Náboženský kněz Salman al-Awda, který byl svévolně zadržován od září 2017, byl i nadále vystaven riziku trestu smrti poté, co

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

státní stíhání požadovalo jeho popravu na základě obvinění souvisejících mimo jiné s jeho údajnou příslušností k muslimskému bratrstvu a jeho požadováním vládních reforem a změny režimu v arabských zemích.

Úřady nepovolovaly formování politických stran, odborových svazů nebo nezávislých skupin za lidská práva a nadále stíhaly a uvěžňovaly ty, kdo zřizovali nebo se účastnili nelicencovaných organizací za lidská práva. Všechna shromáždění, včetně pokojných demonstrací, byla nadále zakázána na základě nařízení vydaného ministerstvem vnitra v roce 2011..

Obránci lidských práv

Úřady nadále zatýkaly, stíhaly a uvěžňovaly obránce lidských práv za jejich pokojné činnosti a práci v oblasti lidských práv mimo jiné podle zákona o boji proti terorismu a zákona o počítačové kriminalitě, což kriminalizuje online kritiku vládních politik a postupů a komentář k nim aktuální události. Do konce roku byli prakticky všichni Saudskoarabsští obránci lidských práv ve vazbě bez obvinění, nebo byli před soudem, nebo si odpykávali trest odnětí svobody.

Po více než roce ve vazbě bylo v březnu 2019 před trestní soud v Rijádu postaveno 11 aktivistek, včetně obhájců lidských práv Loujain al-Hathloul, Iman al-Nafjan, Aziza al-Yousef. Dvě další obránkyně, Samar Badawi a Nassima al-Sada, byly předvedeny před soud v červnu, tři měsíce později. Soudní zasedání byla uzavřena a diplomatům a novinářům bylo zakázáno účastnit se. Několik aktivistek čelilo obviněním za kontaktování zahraničních médií, dalších aktivistek a mezinárodních organizací, včetně Amnesty International. Někteří byli také obviněni i „prosazováním práv žen“ a „žádáním o ukončení systému mužského opatrovnictví“. Zatímco v roce 2019 bylo dočasně propuštěno osm ze 13 aktivistek, pět obránek lidských práv žen zůstalo zadrženo; všech 13 bylo souzeno ještě na konci roku.

Úřady nadále dlouhodobě svévolně zadržovaly obránce lidských práv, aniž by je postavili před soud, nebo je obvinili. Mohammed al-Bajadi, zakládající člen Saudské asociace občanských a politických práv, od svého zadržení v květnu 2018 zůstal bez obvinění nebo soudu.

V červenci, Mohammad al-Otaibi, který již vykonával čtrnáctiletý trest odnětí svobody za svou práci v oblasti lidských práv, byl předveden před SCC za další obvinění související s jeho komunikací s mezinárodními organizacemi a pokusem o politický azyl v roce 2017. Byl souzen za nová obvinění ještě na konci roku 2019.

Vládní kritici v zahraničí

V říjnu, při prvním výročí mimosoudní popravu saudskoarabského novináře Jamala Khashoggiho v Saudskoarabském konzulátu v Istanbulu, korunní princ prohlásil, že nesl plnou odpovědnost za zabití, protože „se to stalo pod mým dohledem“. V prosinci Státní zastupitelství oznámilo, že osm osob podezřelých z účasti na vraždě bylo odsouzeno; pět bylo odsouzeno k trestu smrti a tři k trestu odnětí svobody. Úřady povolily účast diplomatů po celou dobu soudního řízení, které začalo v lednu, ale uzavřelo soudní řízení novinářům a širší veřejnosti, neposkytli informace o jednání a tím zabránili nezávislému sledování.

Saudská Arábie nespolupracovala s vyšetřováním zvláštním zpravodajem OSN pro mimosoudní, souhrnné nebo svévolné exekuce vražd. Šetření bylo o v červnu uzavřeno tím, že se Jamal Khashoggi stal obětí úmyslného, předem promyšleného mimosoudního zabití, za které byla zodpovědná Saudská Arábie. Zvláštní zpravodaj našel „důvěryhodné důkazy, opravňující další vyšetřování individuální odpovědnosti vysokých Saudských úředníků, včetně korunního prince“. Zpráva také odhalila zneužívání páchaná Saudskoarabskými orgány nebo nestátními subjekty, které jsou s nimi spojeny, proti jiným disidentům v zahraničí, únosy, vynucená zmizení, hrozby, obtěžování a elektronické sledování, jakož i psychologické hrozby zaměřené na rodiny zadržovaných aktivistů.

V listopadu byli dva dřívější zaměstnanci Twitteru byli americkými federálními státními zástupci obviněni ze špionáže pro Saudskou Arábii tím, že zpřístupnili informace o disidentech, kteří Twitter používali. Mezi těmi cílenými byl Omar Abdulaziz, prominentní disident Saudské Arábie, bydlící v Kanadě.

Trest smrti

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

Soudy nadále ukládaly tresty smrti za celou řadu trestných činů a prováděly desítky poprav; došlo ke zvýšení počtu poprav za drogové trestné činy a trestné činy související s terorismem. Úřady obecně nedodržovaly mezinárodní standardy spravedlivého procesu a záruky pro obžalované v kapitálových případech. Tyto případy byly často drženy v tajnosti a jejich řízení byla sumární bez právní pomoci nebo zastoupení obžalovaných, stejně jako bez překladatelských služeb pro cizí státní příslušníky v různých fázích zadržení a soudního řízení. Trest smrti byl pravidelně založen na „přiznáních“, která podle obžalovaných byla z nich „extrahována“ mučením.

23. dubna bylo popraveno 37 Saudskoarabských mužů. Byli odsouzeni v různých soudních řízeních před SCC. Většina byli šíitští Muslimové, odsouzeni po hrubě nespravedlivých soudních procesech, které spoléhaly na „přiznání“, morálně poskvrněná obviněními z mučení. Mezi 37 z nich bylo 11 odsouzeno za špionáž pro Írán. Nejméně 15 dalších bylo odsouzeno za násilné trestné činy související s jejich účastí na protivládních demonstracích ve východní provincii Ší'a mezi lety 2011 a 2012. Byli podrobena dlouhodobému předsoudnímu zadržení a u soudu řekli, že byli mučeni nebo jinak se s nimi špatně zacházeno během výslechu, aby byli přinuceni k „přiznání“. Mezi nimi byl Abdulkareem al-Hawaj, mladý šíitský muž, který byl zatčen ve věku 16 let..

K těm, kteří na konci roku byli v nebezpečí poprav, patřili další jednotlivci, kteří v době jejich údajného trestného činu byli mladší 18 let. Zdálo se, že některé z těchto rozsudků smrti byly založeny výhradně na „přiznáních“, které, jak obžalovaní uvedli u soudu, byly získány mučením nebo jiným špatným zacházením.

Úřady běžně neupozorňovaly rodiny na bezprostřední popravu jejich příbuzných, ani je neinformovaly neprodleně po popravách. Rodiny šíitských mužů popravených 23. dubna zjistily, že jejich blízcí byli popraveni, když úřady ve stejný den zprávy oznámily veřejně. Úřady také nevrátily těla popravených jejich rodinám, ani je neinformovaly o místě pohřbení.

Práva žen

V srpnu, v pozitivním a dlouho opožděném vývoji, úřady oznámily významné reformy diskriminačního systému mužských opatrovnictví. Tyto mimo jiné umožnily ženám starším 21 let požádat o pas a cestovat bez povolení mužského opatrovníka; ženám ve věku nad 18 let, registrovat narození novorozence dítěte, smrt příbuzného a vlastní manželství nebo rozvod, jakož i žádost o rodinný záznam a získání rodinného záznamu; a ženám, aby jednaly jako hlava domácnosti. Reformy sice uvedly uznání Práva žen v těchto oblastech do souladu s muži a také zmírnily hlavní omezení svobody pohybu žen, ale nezrušily systém opatrovnictví. Reformy neumožnily vdát se bez svolení opatrovníka nebo poskytnout svému dítěti souhlas se svatbou. Ženy a dívky nadále čelily systematické diskriminaci v právu i v praxi v jiných oblastech, jako je manželství, rozvod, dědictví a schopnost předat občanství svým dětem.

Ženy a dívky zůstaly nedostatečně chráněny před sexuálním a jinými formami násilí. Stále potřebovali povolení mužského opatrovníka opustit útočiště pro ty, kteří zažili domácí týrání.

Ženy a dívky zůstaly nedostatečně chráněny před sexuálním a jinými formami násilí. Ty, které zažily domácí týrání, nadále potřebovaly povolení mužského opatrovníka k opuštění domovů.

V lednu Rada Shura schválila předpisy pro předčasné manželství, které zakazují manželské smlouvy pro dívky a chlapce do 15 let. Návrh předpisů rovněž stipuloval, že žádosti o lékařskou zprávu pro posouzení zralosti jednotlivců mladších 18 let, kteří se chtějí vstoupit do manželství a pro samotné manželství, musí být vyloučeny specializovaným soudem.

Práva migrantů

V říjnu úřady oznámily, že udělily občanství více než 50 000 jednotlivcům a jejich rodinám a vydaly doklady totožnosti více než 800 000 lidem, kteří se přestěhovali do Saudské Arábie „po politických, ekonomických a sociálních nepokojích v jejich domovských zemích“. Tyto dokumenty by recipientům umožnily pracovat a získat přístup ke vzdělání a zdravotní péči. Saudská Arábie nadále odepírá žadatelům o azyl přístup ke spravedlivému procesu určování uprchlíků.

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍŽKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

Mezitím úřady pokračovaly v tvrdých zákrocích vůči nelegálním migrantům. V listopadu ministerstvo vnitra oznámilo, že v předchozích dvou letech bylo zatčeno asi 4,1 milionu lidí a více než 1 milion deportováno v kampani zaměřené na migranty obviněné z porušení zákonů pro rezidenci, hraniční bezpečnost a pracovních předpisů. Jen v roce 2019 bylo více než 2 miliony zahraničních pracovníků zatčeno a 500 000 bylo deportováno.

11 milionů migrujících pracovníků žijících v Saudské Arábii bylo nadále řízeno systémem *kafala* (sponzorství), který zaměstnavatelům poskytoval obrovskou pravomoc nad nimi. Nemohli opustit zemi nebo změnit zaměstnání bez povolení svých zaměstnavatelů, což zvýšilo jejich zranitelnost vůči pracovnímu zneužívání a vykořisťování. V mnoha případech migrující pracovníci ztratili své právní postavení v zemi poté, co jejich zaměstnavatelé neobnovili povolení k pobytu nebo podali stížnost, že uprchli (před soudním stíháním).

Podle zprávy organizace Human Rights Watch byli etiopští migrující pracovníci zadrženi za porušení pracovního práva byli mučeni a jinak bylo s nimi špatně zacházeno v zařízeních pro zadržování v celé zemi; migrující pracovníci uvedli, že byli bití, bylo jim odepíráno jídlo nebo voda a byli spoutáni dohromady v přeplněných celách.

Podle zpráv se v roce 2019 vrátilo ze Saudské Arábie domů více než 900 domácích migrantů z Bangladéše. Více než 100 z nich žilo v Saudské Arábii v útulku poté, co vypověděli, že svými zaměstnavateli byli vystaveni fyzickému, psychickému a sexuálnímu zneužívání. Jiní uvedli, že byli nuceni pracovat bez odměny.

Diskriminace - šíitská menšina

Šíitští Muslimové nadále čelili diskriminaci kvůli své víře, omezující jejich právo vyjadřovat náboženská přesvědčení a přístupu ke spravedlnosti, jakož i jejich práva pracovat v řadě profesí veřejného a státního sektoru.

Řada šíitských aktivistů obžalovaných z podpory nebo účasti na demonstracích ve Východní Provincii nebo vyjadřování názorů kritických vůči vládě byla v probíhajících soudních řízeních stíhána a uvězněna, nebo čelili trestu smrti. Jiní byli popraveni po nespravedlivých soudních řízeních v předchozích letech.

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

SÝRIE

Syrská Arabská republika

Hlava státu: Bashar al-Assad

Vedoucí vlády: Imad Khamis

Strany ozbrojeného konfliktu v Sýrii se nadále beztrestně dopouštěly závažného porušování mezinárodního humanitárního práva, včetně válečných zločinů a hrubého porušování lidských práv. Vládní a spojenecké síly prováděly nerozlišující útoky a přímé útoky na civilisty a civilní objekty pomocí leteckých a dělostřeleckých bombových útoků, zabíjení a zranění stovek lidí v Idlibu a Hama v severozápadní Sýrii. Vládní síly nadále omezovaly přístup k humanitární a lékařské pomoci civilním obyvatelům žijícím v oblastech kontrolovaných vládou. Bezpečnostní síly svévolně zatýkaly civilisty a bývalé bojovníky, kteří se smířili s vládou a nadále zadržovali desítky tisíc lidí, včetně pokojných aktivistů, humanitárních pracovníků, právníků a novinářů, podrobením mnohých vynucenému zmizení a mučení nebo jinému špatnému zacházení a příčině úmrtí v zadržení. Ozbrojené skupiny pracující s podporou Turecka pokračovaly ve vystavování civilistů v Afrin širokému rozsahu zneužívání, včetně zabavování a rabování majetku a svévolného zadržování. Spolu s Tureckem byli pravděpodobně zodpovědní za nerozlišující útoky během nepřátelských akcí v severovýchodní Sýrii. Ve stejné oblasti provedla Autonomní správa několik svévolných zadržení. Koalice vedená USA nedokázala vyšetřit mnoho civilních úmrtí způsobených její bombardovací kampaní Raqqa v roce 2017 proti ozbrojené skupině, nazývající se Islámským státem (IS). Vojenské ofenzívy v severozápadní a severovýchodní Sýrii interně vysídlily 400 000 lidí a 174 600 lidí. Desítky tisíc vysídlených osob nadále žily v provizorních táborech, školách a mešitách, které neposkytovaly adekvátní životní úroveň.

POZADÍ

Ozbrojený konflikt pokračoval po celý rok 2019. V únoru syrská vláda a spojenecké ruské síly zahájily vojenskou ofenzívu na gubernii Idlib, kterou držela ozbrojená opoziční skupina Hay'at Tahrir al-Sham, aby se zmocnily strategické dálnice Damašek-Aleppo, známé jako M5. V srpnu, rozhovory zprostředkované Ruskem a Tureckem, vedly k dohodě o příměří v Idlibu. [Aktualizace] Dne 19. září Rusko a Čína vetovaly rezoluci Rady bezpečnosti OSN, ve které se požaduje příměří v Idlibu, protože neobsahovala výjimku/vynětí pro útoky na Hay 'v Tahrir al-Sham.

Dne 9. října zahájilo Turecko a Syrská národní armáda (SNA), koalice ozbrojených opozičních skupin, vojenskou ofenzívu na území v severovýchodní Sýrii, které byla ovládána Syrskými demokratickými silami (SDF), Kurdy-vedenou aliancí ozbrojených skupin, zmocňující se měst Tel Abyad a Ras al-Ain na hranici s Tureckem. Souběžně s tím USA stáhly své vojenské síly ze severovýchodní Sýrie, zatímco je ponechaly na základně al-Tanf v gubernii Homs. V pokusu zastavit Turecko a SNA v ovládnutí zbývající části syrské strany severovýchodní hranice, uzavřel SDF dohodu se syrskou vládou, která tam umožnila rozmístění syrské armády.

Dne 17. října místopředseda USA Mike Pence, který podporoval SDF, a turecký prezident Recep Tayyip Erdoğan zprostředkovali 120-hodinové zastavení zbraní, aby umožnili bojovníkům SDF stáhnout se zpět na 32 km od hranice s Tureckem, a tak vytvořit „bezpečnou zónu“. Dne 21. října, v den, kdy příměří mělo vypršet, prezident Erdoğan a ruský prezident Vladimir Putin uzavřeli dohodu, která vedla k: Turecko ukončí jeho vojenské operace, při ponechání kontroly nad Tel Abyadem a Rasem al-Ainem; syrská vláda a Rusko nasadí síly poblíž hranic s Tureckem (což učinily dne 22. října, vstupem do Qamishli, Hassake a Derbassiye) a dohled nad stažením SDF; a ruských a tureckých sil, společně hlídajících užší, 10 km pruh země v „bezpečné zóně“, od 29. října..

Několik izraelských leteckých úderů zaměřilo na iránské a Hizballáh síly v Sýrii.

OSN učinila určitý pokrok ve svých snahách zprostředkovat mírovou dohodu a zřídit výbor na zkoncipování nové syrské ústavy. Dne 30. září oznámila vytvoření 150 členného výboru, ve složení 50ti zástupců syrské vlády, 50ti zástupců politické opozice a 50ti zástupců syrské občanské společnosti. Sponzori rozhovorů - Írán, Rusko a Turecko - se zaměřili na řešení otázky zadržování a abdukce v Sýrii, jakož i na situaci v Idlibu.

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

Nezávislá mezinárodní vyšetřovací komise na Sýrskou arabskou republiku (vyšetřovací komise OSN), zřízená Radou OSN pro lidská práva v roce 2011, nadále monitorovala a podávala zprávy o porušování mezinárodního práva, kterého se dopouštěly strany konfliktu, i když vstup do Sýrie zůstal vládou zakázán .

V březnu Organizace pro zákaz chemických zbraní potvrdila, že v gubernii Douma Damašek venkov byla v dubnu 2018 použita chemická zbraň.

SYRSKÁ VLÁDA A SPOJENECKÉ SÍLY

Přímé útoky na civilisty a civilní objekty a nerozlišující útoky

Vládní a spojenecké síly nadále páchaly válečné zločiny a jiná závažná porušení mezinárodního humanitárního práva, včetně nerozlišujících útoků a přímých útoků na civilisty a civilní předměty. Vládní síly za podpory Ruska opakovaně útočily na gubernie Idlibu a Hamy v severozápadní Sýrii a na severní části gubernie Aleppo, které byly všechny ovládnuty Hay'at Tahrir al-Šámem. Prováděli nerozlišující útoky a přímé útoky na civilní obydlí, školy, pekárny, záchranné operace, nemocnice a zdravotnická zařízení, mimo jiné dělostřeleckým ostřelováním a leteckými údery, zabíjejícími a zraňujícími stovky civilistů, včetně záchranářů a zdravotnických pracovníků.

26. března syrské vládní síly vystřelily rakety na školu v Sheikh Idriss, východně od Idlibu, přičemž byl zabit 10letý chlapec a zranění dva další chlapci ve věku devíti a deseti let.

Od dubna do září, podle Úřadu OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí (OCHA), bylo poškozeno nejméně 51 zdravotnických zařízení a 59 škol v důsledku nepřátelských akcí v Idlibu, Hámě a severním Aleppu. Například syrské vládní síly shodily čtyři bomby v leteckém útoku 9. března, které zasáhly nemocnici al-Hayat, krevní banku, pohotovostní jednotku a zařízení syrské civilní obrany, také známé jako Bílé přílby - všechny umístěné v rozmezí do 100 m od sebe - stejně jako obytné čtvrti, včetně zabití nejméně dvou civilistů a zranění zdravotnického pracovníka.

Dne 1. srpna generální tajemník OSN ustanovil v Idlibu vyšetřovací radu, pro vyšetřování „incidentů“, které zničily nebo poškodily „zařízení podporovaná OSN a zařízení na seznamu dekonfliktů“.

Omezení humanitárního přístupu

Vládní síly nadále omezovaly přístup k agenturám humanitární pomoci OSN napříč Sýrií. Podle OSN, vládní síly neschválily zhruba polovinu jejich žádostí provádět humanitární mise za účelem sledování, posuzování a doprovázení dodávek s pomocí a zajištění bezpečnosti, logistiky a administrativní podpory.

Vláda nadále činila překážky humanitárnímu přístupu do tábora Rukban poblíž hranic s Jordánskem, navzdory tamějším zoufalým humanitárním podmínkám. Vládní síly povolily humanitárním agenturám OSN a jejich implementačním partnerům dodávat pomoc pouze dvakrát během roku.

Svévolné zadržování a vynucená zmizení

Podle místních pozorovatelů vládní síly svévolně zadržovaly a v některých případech násilně zmizeli civilisté v oblastech pod kontrolou vlády, zejména Daraa a východní Ghouta v gubernii Damaškov venkov. Mezi zadrženými byli bývalí bojovníci, kteří se smířili s vládou, rodinní příslušníci velitelů ozbrojených skupin, humanitární pracovníci a rodiny aktivistů vysídlených do severozápadní Sýrie. Mnozí byli podrobena mučení nebo jinému špatnému zacházení, někteří v důsledku toho ve vazbě zemřeli.

Syrské bezpečnostní síly také nadále držely tisíce zadržovaných zatčených v předchozích letech bez soudu, často v podmínkách, které se rovnaly vynucenému zmizení. Desítky tisíc lidí zůstalo zmizelých, většina od roku 2011. Patřili k nim humanitární pracovníci, právníci, novináři, míroví aktivisté, vládní kritici a odpůrci a jednotlivci zadržovaní namísto rodinných příslušníků, hledaných úřady.

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

Rodiny zmizelých vydrželi emocionální a psychologických důsledky žití v nejistotě, umocněné ničivým ekonomickým dopadem.

Turecko a spojenecké ozbrojené skupiny

Nerozlišující útoky

Po vojenské ofenzivě zahájené Tureckem a SNA v severovýchodní Sýrii proti SDF dne 9. října, nepřátelské akce byly poznamenány nerozlišujícími útoky v obytných oblastech, včetně útoků na domov, pekárnu a školu. Důkazy silně naznačovaly, že útoky byly provedeny Tureckem a spojeneckými syrskými ozbrojenými skupinami.

Podle Syrské observatoře pro lidská práva, mezi 9. a 20. říjnem bylo zabito 120 civilistů. Například turecký letecký útok na trh dne 13. října zasáhl civilní konvoj, který zahrnoval mnoho novinářů cestujících do Ras al-Ain. Podle kurdského červeného půlměsíce šest civilistů bylo zabito a 59 poraněno. Při dalším incidentu, zdravotníci zachránili osmiletou dívku, která byla zraněna, když minomety dopadly poblíž místa, kde 10. října si hrála se svým 11letým bratrem mimo jejich domov v Qamishli. Její bratr později zemřel v důsledku jeho zranění.

Konfiskace a rabování majetku

Turecké vojenské a ozbrojené opoziční skupiny, dostávající vojenskou podporu z Turecka, včetně Ferqa 55, al-Jabha al-Shamiye, Faylaq al-Sham, Sultan Mourad a Ahrar al-Sharqiye, nadále ovládaly Afrin, převážně syrskou kurdskou oblast na sever od gubernie Aleppo. Obyvatelům byl nadále odepřen přístup k jejich majetku a majetkům, které byly přivlastněny příslušníky těchto ozbrojených skupin a jejich rodinami. Některé z přivlastněných nemovitostí byly použity jako vojenská zařízení pro různé skupiny. Podle vyšetřovací komise OSN někteří obyvatelé zaplatili peníze za vymáhání odcizených vozidel a jiných osobních věcí a zemědělci v odvětví oliv platily ozbrojeným skupinám daně z jejich sklizně.

Svévolné zadržování, mučení a jiné špatné zacházení

Podle místních monitorovacích skupin, ozbrojené skupiny podporované Tureckem byly odpovědné za nejméně 54 incidentů svévolného zadržování civilistů za výkupné, jako trest za žádost o navrácení svého majetku nebo za údajné přidružení se k Demokratické unii (PYD) nebo Jednotkám za ochranu lidu (YPG); obě jsou syrské kurdské skupiny. Například muž žijící v Afrinu byl v dubnu zadržen al-Jabha al-Shamiye, když byl falešně obviněn z příslušnosti k předchozí civilní správě vedené PYD. Ozbrojená skupina odmítla sdělit jeho příbuzným jeho místo pobytu nebo jeho osud.

Podle vyšetřovací komise OSN, jednotlivci kritičtí vůči chování ozbrojených skupin nebo vnímání jako podporující bývalou administrativu v Afrinu, včetně aktivistů, byli zaměřeni pro zatčení, zadržení, mučení a vydírání.

Hromadná zabíjení a abdukce

12. října, Tureckem podporovaná ozbrojená opoziční skupina Ahrar al-Sharqiye, přepadla civilní a vojenská auta na mezinárodní dálnici Latakia-Saraqeb pod kontrolou SDF, známou jako M4. Hevrin Khalaf, kurdská politička a generální tajemnice budoucí politické strany Sýrie, byla v jednom z civilních aut. Byla vyvečtená, zbitá a zastřelená. Podle lékařské zprávy její tělo vykazovalo několik zranění, včetně několika střelných ran, zlomenin jejích nohou, obličej a lebky a oddělení kůže od její lebky a ztráty vlasů v důsledku toho, že byla vlečená za vlasy. Ozbrojené skupiny také zabily jejího osobního strážce. Během stejného přepadení ozbrojená skupina zajala a zabila dva kurdské bojovníky. Také byli uneseni dva civilní muži, kteří pracovali s místní lékařskou organizací a transportovali léky, když byli zajati. Ozbrojená skupina nezveřejnila osud nebo místo pobytu unesených mužů.

AUTONOMNÍ SPRÁVA

Svévolné zadržení

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

Autonomní správa vedená PYD nadále ovládala některé převážně kurdské severovýchodní oblasti Sýrie, včetně Raqqa a Qamishli. Svěvolně bylo zatčeno a zadržováno osm osob v Raqqa, zaměstnaných místními a mezinárodními vzdělávacími a rozvojovými organizacemi činnými v Raqqa od roku 2017. Autonomní správa vystavila osm jednotlivců vynucenému zmizení. Všichni byli propuštěni bez obvinění poté, co byli drženi po dobu nejméně dvou měsíců, bez přístupu k právníkovi.

KOALICE VEDENÁ USA

Nedostatek vyšetřování úmrtí civilistů

Navzdory zvyšujícímu se tlaku, koalice vedená USA nadále popírala svou odpovědnost za způsobení úmrtí stovek civilistů v Raqqa během čtyřměsíční bombardovací kampaně za účelem porážení IS v roce 2017. Dne 28. února koalice akceptovala odpovědnost za úmrtí 25 civilistů v Raqqa; takže celkový počet, který koalice kvituje, doposud dosáhl 180.

Avšak toto přiznání nevedlo k žádným opatřením k vyšetřování možných porušení mezinárodního humanitárního práva nebo k odškodnění obětí, a koalice nadále blokovala žádosti o zveřejnění okolností, za kterých došlo k fatálním úderům.

UPRCHLÍCI A INTERNĚ VYSÍDLENÉ OSOBY

Do konce roku bylo v Sýrii vysídleno 6,6 milionu lidí a více než 5 milionů lidí hledalo útočiště mimo zemi od začátku krize v roce 2011. Libanon, Jordánsko a Turecko, země, které přijímají většinu uprchlíků, pokračovaly v blokování vstupu nových uprchlíků a vystavovaly je dalším útokům, zneužívání a pronásledování v Sýrii. Počet míst pro přesídlení a dalších bezpečných a legálních tras pro uprchlíky nabízených západními a jinými státy klesl daleko pod potřeby identifikované UNHCR, Agenturou OSN pro uprchlíky.

V roce 2019 se podle UNHCR 64 403 uprchlíků v Libanonu, Turecku, Iráku a Egyptě vrátilo do Sýrie a 136 000 vnitřně vysídlených osob se vrátilo na místo původu. Zoufalé humanitární podmínky v sousedních zemích - zhoršovaných nedostatkem humanitární pomoci, nezaměstnaností a administrativními a finančními překážkami pro získání nebo obnovení povolení k pobytu - tlačily některé uprchlíky k návratu do prekérní budoucnosti v Sýrii.

Syrská síť pro lidská práva uvedla, že mezi lety 2014 a 2019 vládní síly zadržely kolem 1 916 uprchlíků po jejich návratu do Sýrie, z nichž 638 bylo na konci roku nadále vystaveno vynucenému zmizení.

Podle OCHA, během roku 2019, vojenské ofenzívy v severozápadní a severovýchodní Sýrii interně vysídlily 400 000 lidí a 174 600 lidí. Desítky tisíc vysídlených osob nadále žily v provizorních táborech, školách a mešitách, které neposkytovaly dostatečnou životní úroveň a měly omezený přístup k pomoci, základním službám, potravinám, zdravotní péči, vzdělání a živobytí. Také 3 122 lidí uprchlo z nepřátelských akcí v severovýchodní Sýrii a hledalo útočiště v Kurdistánském regionu Iráku.

V období od ledna do března, po útoku koalice vedené USA a SDF proti IS v Deir el-Zour, desítky tisíc lidí, včetně žen a dětí národností jiných než syrské, byly vysídleny ze svých domovů do táborů a neoficiálních míst v severovýchodní Sýrii. Vnitřně vysídlené osoby byly rozptýleny nejméně do 10 táborů a velkých neoficiálních míst. V říjnu byly v důsledku vojenské ofenzívy v severovýchodní Sýrii uzavřeny dva tábory poblíž tureckých hranic a vnitřně vysídlené osoby byly přesunuty na jiná místa. Tábor Al-Hol v gubernii Deir el-Zour hostoval největší počet vnitřně vysídlených osob: 68 000 jednotlivců, z nichž převážná většina byly ženy a děti. Podle vyšetřovací komise OSN, kvůli hrozným humanitárním podmínkám v Al-Hol zemřelo nejméně 390 vysídlených osob na zápal plic, dehydraci nebo podvýživu. Několik evropských, afrických a asijských vlád repatriovalo některé vysídlené ženy a děti, které byly státními příslušníky jejich zemí.

V období od března do září opustilo tábor přibližně 18 787 vnitřně vysídlených lidí v Rukbanu a odešli do Homs, Hamy, Latakie, Damašku, Damašku venkova a dalších oblastí jejich původu. Přibližně 12 000 osob nadále žilo v Rukbanu v krutých humanitárních podmínkách s omezeným přístupem k potravinám a dalším život zachraňujícím potřebám a nedostatečným přístupem ke zdravotní péči a lékům.

TREST SMRTI

LIDSKÁ PRÁVA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE: PŘEZKUM ROKU 2019

Trest smrti zůstal v platnosti, za mnoho přestupků. Úřady prozrazovaly málo informací o vynesených rozsudcích smrti a žádné informace o popravách.